

Huvudman

Göteborgs kommun

Ärendet

Tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser vid grundskolan Kärralundsskolan i Göteborgs kommun

Beslut

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Göteborgs kommun en anmärkning avseende brister rörande genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser. Göteborgs kommun ska senast **den 15 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet kan inte överklagas enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.umea@skolinspektionen.se eller per post till Skolinspektionen, Box 3177, 903 04 Umeå. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2023:5172) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har inom ramen för en tematisk tillsyn av genomförandet av garantin för tidiga stödinsatser inlett en tillsyn av Kärralundsskolan i Göteborgs kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kärralundsskolan i Göteborgs kommun genomför garantins olika moment i enlighet med bestämmelserna.

Tillsynen har genomförts genom digitala intervjuer med lärare, personal med specialpedagogisk kompetens samt med biträdande rektorn och rektorn den 7 september 2023. Vidare har dokumentation granskats, bland annat förteckning över personal och dess kompetens, beskrivningar av arbetet med garantin för tidiga stödinsatser, samt en beskrivning av elevernas kunskapsutveckling eller måluppfyllelse i förskoleklass, årskurs 1 och årskurs 3 i svenska, svenska som andraspråk och matematik.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Genomförande av garantin för tidiga stödinsatser

Obligatoriska kartläggningsmaterial, bedömningsstöd och nationella prov

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, speciallärare, biträdande rektorn och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Lärarna har genomfört det nationella kartläggningsmaterialet "Hitta språket" och "Hitta matematiken" med alla elever i förskoleklass under höstterminen 2022. Det

var två förskolelärare som genomförde kartläggningsmaterialet tillsammans med eleverna.

I årskurs 1 har det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling använts vid avstämningsstillfällen under både höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Alla elever har under höstterminen genomfört de muntliga delarna av bedömningsstödet. Under vårterminen 2023 har eleverna genomfört de skriftliga delarna av bedömningsstödet. Ansvarig lärare har tillsammans med speciallärare planerat genomförandet av bedömningsstödet. Specialläraren har även varit delaktig i genomförandet. Enligt en lärare är bedömningsstödet "levande" och finns med under hela läsåret, exempelvis har "Bokstäver" använts vid olika tidpunkter under läsåret.

Det nationella bedömningsstödet i taluppfattning har genomförts av alla elever i årskurs 1 vid avstämningsstillfällen under både höstterminen 2022 och vårterminen 2023. På höstterminen genomförde eleverna de muntliga uppgifterna och på vårterminen genomförde eleverna de skriftliga uppgifterna.

De nationella proven i svenska och matematik har genomförts av alla elever i årskurs 3 med två prov per vecka med start vecka 11 vårterminen 2023.

Rättslig reglering

I förskoleklass ska Skolverkets kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet (dnr 2019:567) och kartläggningsmaterial i matematiskt tänkande (dnr 2019:568) användas. För varje elev ska läraren använda kartläggningsmaterialen vid avstämningsstillfällen under höstterminen (8 kap. 2 och 3 §§ skolförordning [2011:185], 2-5 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella kartläggningsmaterial i språklig medvetenhet och i matematiskt tänkande i förskoleklass, SKOLFS 2019:16).

I årskurs 1 i grundskolan ska Skolverkets nationella bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling (dnr 2019:563) användas i ämnena svenska och svenska som andraspråk och Skolverkets nationella bedömningsstöd i taluppfattning (dnr 2019:564) användas i ämnet matematik. För varje elev ska läraren använda bedömningsstöden vid avstämningsstillfällen under både höstterminen och vårterminen (9 kap. 22 b och c §§ skolförordningen och 2 – 4 §§ Skolverkets föreskrifter om obligatoriska nationella bedömningsstöd i svenska, svenska som andraspråk och matematik i årskurs 1 i grundskolan och sameskolan, SKOLFS 2016:66).

I årskurs 3 i grundskolan ska nationella prov genomföras på vårterminen i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Ett nationellt prov består av flera delprov som samtliga ska genomföras under en viss period, vilken för läsåret 2022/23 var den 13 mars till och med den 17 maj 2023 (9 kap. 20, 21, 22 och 22 a §§ skolförordningen och 5 § SKOLFS 2021:69).

Om det finns särskilda skäl får rektor besluta att en lärare inte behöver använda kartläggningsmaterial, nationella bedömningsstöd eller nationella prov, eller delar

av dessa, för enskilda elever (9 kap. 20 § skolförordningen, 6 § SKOLFS 2019:16 och 6 § SKOLFS 2016:66).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framgår att eleverna i årskurs 1 har genomfört de muntliga delarna av det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling under höstterminen och vårterminen 2022/23. De skriftliga momenten av bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling genomfördes med eleverna först under vårterminen 2023.

Enligt skolverkets föreskrifter ska det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling användas för varje elev i årskurs 1 vid avstämningsstillfällen under både höstterminen och vårterminen. Vid varje avstämningsstillfälle ska läraren utgå från Avstämnings A, B eller C i bedömningsstödet. Bedömningsstödet består av två delar, den muntliga delen "Läsa" och den skriftliga delen "Skriva".

Skolinspektionen finner att det är en brist att eleverna i årskurs 1 inte har genomfört delen "Skriva" i det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling under höstterminen 2022. Att eleverna har genomfört delen "Skriva" under vårterminen 2023 förändrar inte denna bedömning eftersom bedömningsstödet i sin helhet ska användas vid avstämningsstillfällen under både höst- och vårterminen.

Beträffande genomförandet av det nationella kartläggningsmaterialet i förskoleklass, det nationella bedömningsstödet i taluppfattning i årskurs 1 samt nationella proven i årskurs 3 framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom dessa områden.

Särskild bedömning och planering av insatser

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, speciallärare, biträdande rektorn och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Läsåret 2022/23 uppvisade ingen elev i förskoleklass indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i svenska, svenska som andra språk eller matematik. Enligt lärarna har inga elever i förskoleklass haft några kunskapsmässiga svårigheter. I årskurs 1 och i årskurs 3 har det efter genomförande av de obligatoriska materialen funnits ett fåtal elever som visat indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper i de aktuella ämnena. Lärarna uppger att nationella proven var väldigt lätta för många elever.

För de elever där det funnits en sådan indikation har ansvarig lärare tillsammans med speciallärare gjort en särskild bedömning och planerat extra anpassningar för de elever som bedömts vara i behov av det. Även biträdande rektorn har deltagit i analysen av elevernas resultat. Insatser planerades för både elever som uppvisat indikation på att inte uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper och för de elever som ligger långt fram i sin kunskapsutveckling och därför behöver mer utmaningar. Detta har skett under både höst- och vårterminen läsåret 2022/23.

Elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar har fått det i de aktuella ämnena. Ett exempel på extra anpassning är intensivperioder. Ingen elev i förskoleklass, årskurs 1 eller årskurs 3 har bedömts vara i behov av särskilt stöd under läsåret 2022/23.

Specialläraren har specialpedagogisk utbildning.

Rättslig reglering

Det ska göras en särskild bedömning av en elevs kunskapsutveckling i förskoleklassen om det utifrån användning av ett nationellt kartläggningsmaterial finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3 i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. En särskild bedömning ska även göras i lågstadiet i grundskolan om det utifrån användning av ett nationellt bedömningsstöd eller ett nationellt prov i svenska, svenska som andraspråk eller matematik, finns en indikation på att eleven inte kommer att uppfylla kriterierna för bedömning av kunskaper för årskurs 1 eller 3. (3 kap. 4 § 1 st. skollagen).

Om det efter en särskild bedömning kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper som gäller för den aktuella skolformen, ska det skyndsamt planeras för stöd i form av extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn om att elevens behov av särskilt stöd behöver utredas (3 kap. 4 § 2 st. skollagen, 3 kap. 5 § skollagen och 3 kap. 7 § skollagen).

Det behöver inte göras någon särskild bedömning om förutsättningarna för extra anpassningar eller för anmälan till rektor om särskilt stöd redan är uppfyllda. Det ska i sådant fall skyndsamt planeras för extra anpassningar eller göras en anmälan till rektorn. (3 kap. 4 § 3 st. skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid en särskild bedömning och vid planering av extra anpassningar när det i förskoleklassen eller lågstadiet upptäcks att sådant stöd behöver ges i svenska, svenska som andraspråk eller matematik. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 1 och 2 behöver dock inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § 1 st. p. och 2 samt 2 st. skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller att, i samråd med personal med specialpedagogisk kompetens, genomföra särskild bedömning av elevs kunskapsutveckling och planera extra anpassningar.

Uppföljning och överföring

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med lärare, speciallärare, biträdande rektorn och rektorn samt av ingiven dokumentation framgår följande.

Ansvarig lärare, speciallärare och biträdande rektorn har tillsammans utvärderat elevernas extra anpassningar under läsåret 2022/23. Vid övergång från förskoleklass till årskurs 1 och från årskurs 3 till årskurs 4 genomfördes en överföring vid läsårsstart höstterminen 2023. Vid överföringen skedde en genomgång av eleverna på grupp- och individnivå. I överföringen deltog avlämnande lärare, mottagande lärare, speciallärare och biträdande rektorn. Informationen som framkom vid överföringen delades både muntligen och skriftligen.

Rättslig reglering

I slutet av förskoleklassen och i slutet av lågstadiet i grundskolan och sameskolan ska det genomföras en uppföljning av sådant stöd som getts enligt 3 kap. 5 § skollagen (extra anpassningar) i svenska, svenska som andraspråk och matematik. Resultatet av denna uppföljning ska överföras till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs. (3 kap. 4 b § skollagen).

Ansvarig förskollärare eller lärare ska samråda med personal med specialpedagogisk kompetens vid uppföljning enligt 4 b §. Samråd enligt 3 kap. 4 a § p. 3 behöver inte genomföras om den ansvarige förskoleläraren eller läraren har specialpedagogisk kompetens. (3 kap. 4 a § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av utredningen framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav när det gäller uppföljning av extra anpassningar och överföring av resultatet av uppföljningen till den lärare som ska ansvara för eleven i nästa årskurs.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen.

Göteborgs kommuns verksamhet vid Kärralundskola har inte uppfyllt författningarnas krav vad gäller genomförandet av det nationella bedömningsstödet i läs- och skrivutveckling i årskurs 1. Av utredningen framgår dock att eleverna vid läsårets slut har genomfört samtliga delar av bedömningsstödet samt att bedömningsstödet delvis har använts vid avstämningstillfällen under både höstterminen 2022 och vårterminen 2023. Med hänsyn till detta och med beaktande av att huvudmannen uppfyller

författningarnas krav i övrigt bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela Göteborgs kommun en anmärkning.

Beslutet har fattats av utredaren Fredrik Asplén.

Utredaren Jessica Kristoffersson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Lisa Naudot medverkat.